

polecane przez
egzaminatorów

pewniak
na teście

Antoine de Saint-Exupéry

Mały Książę

GREG
WYDAWNICTWO EDUKACYJNE

Antoine de Saint-Exupéry
Mały Książę

Tytuł oryginału:
Le Petit Prince

Tłumaczenie:
Natalia Jaskula Esquerré

Ilustracje:
Katarzyna Biedroń

Opracowanie:
Agnieszka Antosiewicz

Wykorzystano materiały:
Renaty Pitali, Doroty Stopki, Bogumiły Wojnar

Redakcja i korekta:
Agnieszka Antosiewicz, Paulina Roszak-Niemirska, Maria Zagnińska

ISBN 978-83-7517-585-1

© Copyright for this Edition by Wydawnictwo GREG® Sp. z o.o.

2025

Wydanie IV rozszerzone

Wydawnictwo GREG®
ul. Klasztorna 2B
31-979 Kraków
tel. 12 680 15 50
www.greg.pl

Księgarnia internetowa: www.greg.pl

Znak firmowy GREG® zastrzeżony w Urzędzie Patentowym RP.

Wszystkie prawa zastrzeżone.

Żadna część niniejszej publikacji nie może być reprodukowana
lub przedrukowana bez pisemnej zgody Wydawnictwa GREG®.

Layout okładki:
Aleksandra Zimoch

Skład:
Pracownia Register

Rozdział I

Gdy miałem sześć lat, ujrzałem pewnego razu w książce o lasach dziewiczych, zatytułowanej *Historie prawdziwe*, wspaniały obrazek. Obrazek przedstawiał węża boa pochłaniającego drapieżne zwierzę. Oto kopia tego rysunku:

W książce napisane było: „Węże boa połykają swą zdobycz w całości, nie rozgryzając jej. Nie mogą się potem ruszać i zapadają w sześciomiesięczny sen, podczas którego trawią”.

Dało mi to wiele do myślenia o przygodach dżungli. W efekcie owych przemyśleń i ja sięgnąłem pewnego dnia po kredkę i stworzyłem swój pierwszy w życiu rysunek. Rysunek numer 1. Wyglądał następująco:

Dzieci – posiadają wyobraźnię

Pokazałem swe arcydzieło dorosłym i zapytałem, czy nie wzbudza w nich strachu.

W odpowiedzi usłyszałem: „A czemuż kapelusz miałby wzbudzać strach?”.

Rysunek mój nie przedstawiał kapelusza. Przedstawiał węża boa trawiącego słońca. Dorysowałem wobec tego wewnątrz węża boa, by dorośli mogli się zorientować. Dorośli zawsze trzeba tłumaczyć. Rysunek numer 2 wyglądał następująco:

Dorośli – zawsze trzeba im wszystko tłumaczyć

Dorośli poradzi mi, bym dał sobie spokój z rysowaniem węży boa zamkniętych oraz otwartych i zainteresował się raczej geografią, historią, rachunkami i gramatyką. Tak oto w wieku sześciu lat porzuciłem wspaniałą karierę malarską. Zraziłem się niepowodzeniem rysunków numer 1 i 2. Dorośli nigdy nie rozumieją niczego sami, a dzieci bardzo męczą fakt, iż wciąż muszą im wszystko tłumaczyć.

Musiąłem znaleźć sobie inny zawód i zostałem pilotem. Latałem po całym świecie. I geografia, muszę przyznać, bardzo mi się przydała. Jednym rzutem oka potrafiłem odróżnić Chiny od Arizony. To bardzo cenna umiejętność, gdy straci się w nocy orientację.

Narrator – zła opinia
o dorosłych

Zdarzyło mi się więc w życiu zetknąć się z mnóstwem bardzo poważnych osób. Żyłem też pod jednym dachem z dorosłymi. Przyjrzałem im się z bliska. Nie poprawiło to

zbyttno mojej opinii o nich.

Gdy trafiłem na kogoś, kto zdawał się nieco bardziej dalekowzroczny, przeprowadzałem na nim eksperyment z rysunkiem numer 1, który zachowałem z dawnych czasów. Chciałem się przekonać, czy osoba ta rzeczywiście rozumie. Odpowiedź jednak zawsze brzmiała tak samo: „To kapelusz”. Nie wdałem się więc już w rozmowy o węzach boa, lasach dziewiczych i gwiazdach. Dostosowywałem się do poziomu rozmówcy. Rozmawiałem o brydżu, golfie, polityce i krawatach. A dorosły był bardzo zadowolony, iż spotkał kogoś tak roztropnego.

Rozdział II

Żyłem więc samotnie, nie mając nikogo, z kim mógłbym porozmawiać na

Miejsce akcji – Sahara

prawdę. Aż do dnia, gdy sześć lat temu zepsuł mi się samolot nad Saharą. Jakaś awaria silnika. Nie mając ze sobą

ani pasażerów, ani mechanika, samemu przymierzałem się do tej skomplikowanej naprawy. Była to dla mnie kwestia życia lub śmierci. Zapas wody wystarczał zaledwie na tydzień.

Czas akcji – drugiego dnia
pobytu na Saharze
pojawia się Mały Książę

Pierwszego wieczoru usnąłem na piasku, tysiąc mil od terenów zamieszkałych przez ludzi. Byłem bardziej samotny niż rozbitek na tratwie pośrodku oceanu. Toteż możecie wyobrazić sobie me zdumienie, gdy nagle o świ-

cie obudził mnie jakiś dziwny, cieniutki głosik.

- Proszę, niech mi pan narysuje baranka! – poprosił głosik.
- Słucham...?

– Narysuj mi baranka...¹

Niczym rażony piorunem zerwałem się na równe nogi. Przetarłem dobrze oczy. Dobrze się rozejrzałem. I ujrzałem zupełnie niezwykłego chłopczyka, który przyglądał mi się z powagą.

A oto najlepszy portret, jaki udało mi się później zrobić.

---

¹ *Przyp. tłumacza* – Mały Książę używa naprzemiennie form „pan” i „ty”, co jest typowo dziecięcym błędem.

Ogarnęło go nagłe zwątpienie. Próbował z nim walczyć.

– Będzie dobrze, wiesz... Też będę patrzył w gwiazdy. Będą dla mnie jak studnie z zardzewiałym kołowrotkiem. Będą mnie poić wodą...

Milczałem.

– Ale będzie zabawnie! Ty będziesz miał pięćset milionów dzwoneczków, a ja pięćset milionów studni!

Ale i on zamilkł, bo z oczu popłynęły mu łzy...

– To tu. Zostań, dalej pójdę sam...

I usiadł, bo poczuł strach.

Ale po chwili rzekł:

Mały Książę –
odpowiedzialny za różę

– Róża... Wiesz... Jestem odpowiedzialny za nią. Jest taka słaba! Tak naiwna... Ma raptem cztery kolce do obrony przed światem...

Siadłem, bo nie byłem w stanie ustać na nogach.

– To już wszystko...

Wahał się jeszcze przez chwilę. Po czym wstał i zrobił krok. Byłem jak przykuty do ziemi.

To było jak ostry, żółty błysk u jego stóp. Stał przez moment bez ruchu. Nie krzyknął. Osunął się na ziemię powoli jak drzewo. A dźwięk upadku stłumił piasek.

Rozdział XXVII

A teraz oczywiście mija już sześć lat... Nigdy wcześniej nie opowiadałem tej historii. Towarzysze, którzy ujrzeni mnie po powrocie, zadowoleni byli, iż widzą mnie żywym. Ciężko mi było na sercu, lecz wmawiałem im, że to tylko zmęczenie...

Pełne opracowanie

Biografia autora

Antoine de Saint-Exupéry żył w latach **1900–1944**. Był francuskim pilotem, poetą i pisarzem. Pochodził z rodziny arystokratycznej, studiował architekturę. Pierwszy swój lot jako pasażer odbył w wieku 12 lat, a już w wieku 21 lat uzyskał kwalifikacje pilota cywilnego, nieco później wojskowego. Latał na linii Tuluza – Casablanca i Dakar – Casablanca. Pełnił funkcję kierownika bazy pocztowej linii lotniczej w Rio de Oro (Maroko). Odbił wiele samotnych lotów nad Saharą. W roku 1935 podjął próbę rekordowego przelotu na trasie Paryż – Sajgon, ale rozbił samolot na Pustyni Libijskiej, która stanowi część Sahary.

W roku 1936 był korespondentem wojennym w Hiszpanii. Ostatnie miesiące swego życia spędził w bazach lotniczych Algieru, Sardynii i Korsyki. 31 lipca 1944 r. wyruszył z misją fotografowania niemieckich samolotów wojskowych w okolicy Lyonu, nigdy z tej misji nie powrócił. Długo nie znano trasy jego lotu. W 1998 roku rybak w Morzu Śródziemnym w okolicy Marsylii znalazł bransoletkę należącą do pisarza, a dwa lata później odnaleziono i zidentyfikowano szczątki jego samolotu. Zginął tragicznie, zestrzelony nad terytorium okupowanej Francji przez niemiecki myśliwiec.

Małego Księcia Saint-Exupéry pisał w czasie wojny, podczas pobytu w Nowym Jorku w roku 1942, a ukończył go i wydał w 1943 r. Inne utwory pisarza to: *Poczta na południe* (1928), *Nocny lot* (1931), *Ziemia planeta ludzi* (1939), *Pilot wojenny* (1942), *Cytadela* (1942), *List do zakładników* (1943).

Okoliczności powstania utworu

Badacze przypuszczają, iż pomysł napisania *Małego Księcia* powstał latem 1941 roku, gdy autor przebywał w szpitalu w Los Angeles, gdzie zajmował się lekturą *Baśni* Andersena. Na pomysł książki złożyło się wiele czynników, w tym rozstanie z matką oraz problemy osobiste z żoną Consuelo, która jest

Narrator prosi czytelników, którzy znajdą się kiedykolwiek na pustyni i staną pod gwiazdą, a obok pojawi się mały chłopiec z jasnymi włosami, aby napisali mu, że Mały Książę wrócił.

Charakterystyka głównych bohaterów

MAŁY KSIĄŻĘ

Tajemniczy mały chłopiec, z jasnymi włosami, nosi zielone ubranie i żółty szalik. Przybył na Ziemię ze swojej asteroidy B-612. Posiadał na niej trzy wulkany i różę, którą bardzo kochał. Wyruszył w podróż, ponieważ **poszukiwał przyjaźni i chciał zrozumieć świat i siebie**. To bardzo **wrażliwe, ale i mądre dziecko**. Potrafił dostrzegać to, co nie jest widoczne dla oczu. Podczas podróży nauczył się cenić przyjaźń, dowiedział się, czym jest miłość, przywiązanie i odpowiedzialność; zrozumiał, że kocha swoją różę i jest za nią odpowiedzialny.

Cierpliw i wyrozumiały dla róży, potrafił się nią opiekować, wciąż o niej myślał. Ponieważ nie zawsze rozumiał jej zachowanie, przestał jej ufać, ale na Ziemi dowiedział się więcej o miłości i pojął sens jej postępowania. Był też **obowiązkowy** – dbał o swoją planetę, codziennie wykonywał swoje obowiązki (czyszczenie wulkanów, wrywanie baobabów).

Mały Książę mieszkał na planecie sam, dlatego **czuł się samotny**, często bywał zamyślony. Do czasu pojawienia się róży jego życie było smutne. Poprosił pilota, by narysował mu baranka. Szukał przyjaciół na Ziemi, potrafił się zaprzyjaźnić z lisem i pilotem, ale wiedział, że będzie musiał odejść. Tęsknił za różą.

Opuścił Ziemię dzięki wężowi, który go ukąsił. Scena ta w dosłownym rozumieniu oznacza, że Książę umarł, przenośnie – wrócił na swoją planetę.

Mały Książę był **szczerzy, otwarty, spontaniczny i szlachetny**. Miał pewną cechę charakterystyczną – nigdy nie rezygnował z uzyskania odpowiedzi na raz zadane pytanie, ale sam nie odpowiadał na żadne.

Uważał, że tylko dzieci potrafią prawdziwie odczuwać świat i czerpać radość z życia. Dorosli natomiast zajmują się sprawami bez znaczenia.

RÓŻA

Przybyła pewnego dnia na planetę Małego Księcia jako nasionko. Długo dojrzewała w pąku, w końcu rozkwitła jako piękny kwiat. Była **dumna, wyniosła**, zdarzało się jej kłamać, próbowała manipulować chłopcem. Próbowła kaszleć, by wzbudzić w Małym Księciu wyrzuty sumienia. Była **trochę egoistyczna**. Ten mimo wszystko bardzo ją kochał. Róża też **kochała chłopca, tylko nie potrafiła tego okazać**. Gdy Mały Książę postanowił wyruszyć

Asteroida 326 – Planeta Próźnego	
Zachowanie spotkanego mieszkańca	Próżny wszystkich przybyszów traktuje jako swoich wielbicieli, wciąż czeka na oklaski i wyrazy podziwu. Prosi o to także Małego Księcia. Mimo że jest sam na planecie, uważa się za najpiękniejszego, najlepiej ubranego, najbogatszego i najmądrzejszego.
Postać symboliczna	Próżny – symbol próżności, samouwielbienia, egocentryzmu (skupienia tylko na sobie).
Wniosek z pobytu na planecie	Celem i istotą życia niektórych ludzi jest to, by ich uwielbiano i podziwiano. Uwagę mają skupioną wyłącznie na sobie. Mały Książę zauważa również, że <i>Próżni słyszą jedynie pochlebstwa</i> . Mały Książę kolejny raz przyznał, że dorośli są dziwni.
Asteroida 327 – Planeta Pijaka	
Zachowanie spotkanego mieszkańca	Pijak milczy, chce się ukryć przed przybywającymi na jego planetę, gdyż wstydzi się swojego nałogu , ale jednocześnie nie potrafi się go pozbyć. Upija się, bo chce zapomnieć o swoim wstydzie spowodowanym tym, że pije alkohol.
Postać symboliczna	Pijak – symbol wszelkich uzależnień, zniewolenia nałogami, słabości, braku panowania nad sobą.
Wniosek z pobytu na planecie	Niektórzy ludzie potrzebują tylko alkoholu – drugi człowiek nie jest im potrzebny. Jeśli nawet chcą zerwać z nałogiem, nie potrafią tego zrobić. Są całkiem bezradni. Największa pułapka dorosłych to nałogi . Mały Książę ocenia dorosłych jako bardzo dziwnych.
Asteroida 328 – Planeta Bankiera	
Zachowanie spotkanego mieszkańca	Bankier nieustannie liczy gwiazdy, przekonany, że je posiada. Szczęści się swoim bogactwem, chce je stale powiększać, nie zna jednak odpowiedzi na pytanie Małego Księcia, jaką ma z tego korzyść. Dorośli wydają się Księciu przedziwni.
Postać symboliczna	Bankier – symbol chciwości, materializmu, całkowitego ulegania żądzy posiadania.
Wniosek z pobytu na planecie	Bywają osoby, które potrzebują samej świadomości posiadania . Lubią mieć różne rzeczy, nawet jeśli nie mają z nich pożytku .

Pewniak na teście

Pewniak na teście

Pewniak na teście

Pewniak na teście

Spis treści

Pewniak
na teście

to będzie na teście

Rozdział I	7
Rozdział II	8
Rozdział III	12
Rozdział IV	13
Rozdział V	16
Rozdział VI	19
Rozdział VII	20
Rozdział VIII	22
Rozdział IX	24
Rozdział X	25
Rozdział XI	29
Rozdział XII	30
Rozdział XIII	31
Rozdział XIV	33
Rozdział XV	36
Rozdział XVI	39
Rozdział XVII	39
Rozdział XVIII	41
Rozdział XIX	41
Rozdział XX	42
Rozdział XXI	43
Rozdział XXII	47
Rozdział XXIII	48
Rozdział XXIV	48
Rozdział XXV	50
Rozdział XXVI	52
Rozdział XXVII	57

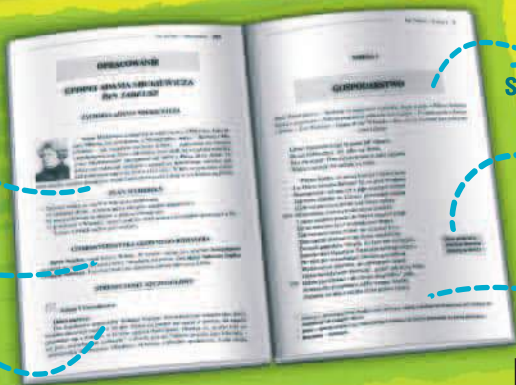
KRÓTKIE OPRACOWANIE

Krótko o utworze	61
Krótkie streszczenie	62
Motywy	63

PEŁNE OPRACOWANIE

Biografia autora	65
Okoliczności powstania utworu	65
Wyjaśnienie tytułu utworu	66
Dedykacja	66
Czas i miejsce akcji	66
Czas akcji	66
Miejsce akcji	66
Bohaterowie utworu	67
Plan wydarzeń	68
Streszczenie szczegółowe	68
Charakterystyka głównych bohaterów	76
Mały Książę	76
Róża	76
Narrator – pilot	77
Charakterystyka pozostałych postaci	77
Problematyka utworu	78
Podróż Małego Księcia	78
Czego dowiedział się Mały Książę podczas podróży?	78
Czego szukał Mały Książę podczas podróży?	82
Poglądy na temat dorosłych	82
O przyjaźni	83
Dlaczego dorośli nie mają przyjaciół?	83
Miłość Małego Księcia i róży	84
Symbolika w <i>Małym Księciu</i>	85
Gatunek utworu	86
<i>Mały Książę</i> jako baśń filozoficzna	86
Budowa utworu	87
Ważne cytaty	88
Indeks komentarzy do tekstu	88

opracowanie
charakterystyka
problematyka

streszczenie

ważny cytat

pewniak
ucz się tego, o co zapytają!

lektury Grega. Zaufaj sprawdzonej marce!

Najnowsze wydania zawierają **odpowiedzi na pytania z podręczników i testów.**

Pełnej oferty szukaj w najlepszych księgarniach.

ISBN 978-83-7517-585-1

9 788375 175851 >

GREG
WYDAWNICTWO

Wydawnictwo GREG
ul. Klasztorna 2B ■ 31-979 Kraków
www.greg.pl